

BARUC

Ang Baruc usa sa mga basahon nga kaulahian nang nasulat sa Daang Testamento. Nasulat ni sa kataposang siglo sa wala pa si Cristo, sa usa ka katilingban sa mga Judio gawas sa Palestina.

Naglakip nig pipila ka teksto nga makatabang sa nagkatibulaag nga mga Judio:

– sa “pag-ampo sa mga binihag” nga nagpakita sa mainiton nilang pangandoy sa Balaang Yuta;

– sa nindot nga balak mahitungod sa kaalam (3:9-4:4);

– sa pipila ka teksto nga dinasig sa nabihag nga mga propeta;

– sa “sulat ni Jeremias”, ang gikasumpaki-an nga teksto batok sa mga diosdios (kapitulo 6).

Kay naglakip man nig pipila ka parapo nga gisulat subay sa estilo ni Jeremias, gidalang ining basahona ang ngalan ni Baruc, ang kalihim sa propeta (basaha sa Jer 36).

Ang pag-ampo sa mga hininginlan

1 ¹ Mao kini ang mga pulong sa libro nga sinulat ni Baruc, anak ni Nerias, gikan sa kaliwatan ni Maasias, Sedekias ug Helkias. ² Nasulat ni sa ikalimang tuig sa ikapito ka adlaw sa bulan, sa panahon nga nailog sa mga Kaldeo ang Jerusalem ug ilang gisunog.

³ Gibasa ni Baruc kang Yeconias, anak ni Yoakim, hari sa Juda, ang mga pulong nga nasulat sa libro atubangan sa tanang katawhan nga nagpundok aron pagpamati ini. ⁴ Iya ning gibasa nga madungog sa mga hamili, mga tawong dungganan ug anak sa hari, sa mga magulang, gikan sa tanang sakop sa katawhan nga nanimuyo sa Babilonia duol sa suba sa Sudi.

⁵ Unya, nanghilak ang katawhan, nagpuasa ug nag-ampo sa Ginoo. ⁶ Nangolekta sab ilang salapi sa makaabot lang paghatag. ⁷ Ila kining gihatod sa Jerusalem, sa pari nga si Yoakim, anak ni Helkias, nga anak sab ni Salom, ug sa ubang pari ug sa nagpuyo sa Jerusalem. ⁸ Si Baruc ang midalang balik sa Juda, sa sagradong mga sudlanan nga gikuha sa templo sa Diyos sa ika-10 ka adlaw sa bulan sa Sivan. Mao ni ang mga sudlang plata nga hinimo ni Sedekias, anak ni Yosias, hari sa Juda. ⁹ Gidala ni ni Nabucodonosor,

ang hari sa Babilonia, human mabihag si Yeconias, ang mga panday ug ang mga halangdon ug ang tanang tawo adtong yutaa.

¹⁰ Ang sulat nag-ingon: Tan-awa, nagpadala mi ninyog salapi. Ipalit nig mga biktima alang sa sakripisyo ug sa mga halad alang sa sala ug insenso ug dad-a ug ihalad sa Altar sa Ginoo, atong Diyos. ¹¹ Pag-ampo mo alang sa kinabuhi ni Nabucodonosor, ang hari sa Babilonia, ug sa iyang anak, si Baltasar, aron magmalamposon sila sa ilang kalihokan. ¹² Sa ingon, ang Ginoo maglig-on nato ug magdan-ag sa atong mata. Magpuyo ta ubos sa panalipod ni Nabucodonosor, ang hari sa Babilonia, ug sa iyang anak nga si Baltasar. Makakaplag tag grasya diha nila ug magpuyo tag taas nga kinabuhi nga mag-alagad nila.

¹³ Mag-ampo sab ta sa atong Ginoong Diyos kay nakasala ta niya. Hangtod karon, ang kapungot sa Diyos, ang iyang tunglo wala mobiya nato. ¹⁴ Sa kataposan, basaha kining libro nga gipadala nimo. Basaha ni sa publiko, sa balay sa Diyos, sa adlaw sa kasaulogan ug sa ubang adlaw nga angay alang ini.

¹⁵ Ingna ninyo: Hinaot nga ang tanan makaila sa hustisya sa Ginoo. Apan sukad ining mga adlaw ang kasamok ug kaulaw

maoy angay sa mga tawo sa Juda ug sa mga lumulupyo sa Jerusalem; ¹⁶ sa atong mga hari ug prinsipe; sa atong mga pari ug propeta ug sa atong katigulangan ¹⁷ kay nakasala ta atubangan sa Diyos.

¹⁸ Wala nato tahora ug paminawa ang mga pulong sa atong Ginoong Diyos. Wala nato tumana ang mga sugo nga gihatag kanato sa Diyos. ¹⁹ Sukad sa pagpagawas sa Diyos sa atong ginikanan sa yuta sa Ehipto hangtod karon, nagsupak ta niya. Angay unta nga atong paminawaon ang iyang tingog.

²⁰ Tungod ini, sukad sa pagpagawas sa Diyos sa atong ginikanan sa yuta sa Ehipto, aron hatagan sa yuta nga nagtubod sa gatas ug dugus, ang kadaotan ug ang tunglo nga gisulti sa Diyos pinaagi ni Moises nga iyang alagad, nagsunod sa atong mga lakang hangtod karong adlaw. ²¹ Wala ta maminaw sa tingog sa Ginoo nga atong Diyos nga misulti pinaagi sa mga propeta, nga iyang gipadala kanato. ²² Apan ang matag usa nato misunod sa kaugalingong kasingkasing nga masupilon. Nag-alagad siya ug mga diosdios ug nagbuhat sa dili makapahimuot sa Ginoo.

2 ¹ Busa, gituman sa Ginoong Diyos ang pulong nga iyang gilitik batok nato, batok sa mga maghuhukom nga nagdumala sa Israel; batok sa atong mga hari, mga prinsipe ug sa kalalakin-an sa Israel ug Juda.

² Walay usa ubos sa langit nga nakasaksi og sama sa nahitabo sa Jerusalem sumala sa nasulat sa basahan ni Moises. ³ Kay ang atong katawhan ania aron pag-unay og kaon sa karne sa ilang anak nga lalaki ug babaye. ⁴ Iya silang gitugyan sa gahom sa tanang naglibot nga gingharian. Tungod ini, gitunglo ug gipakaulawan sila sa naglibot ug silingang katawhan diin gikatagkatag sila sa Diyos. ⁵ Ang pagtugyan sa atong kaugalingon ug dili pagmando maoy atong swerte. Kay nakasala man ta batok sa Ginoo nga atong Diyos ug wala mamati sa iyang tingog.

⁶ Ang Ginoo nga atong Diyos makataronganon. Ang kaulaw ug kalibog angay nato ug sa atong amahan kaniadto hangtod karon. ⁷ Ang tanang daotan nga gipanagna sa Ginoo mahitungod nato miabot. ⁸ Wala ta mohangyo sa Diyos pagpahilayo sa usag-usa nato sa panghunahuna sa daotan tang kasingkasing. ⁹ Unya, gibantayan sa Diyos ang mga daotan. Iya silang gitugyan pagpakigbatok nato. Ang Diyos makataronganon sa tanan nga iyang gisugo nga atong buhaton. ¹⁰ Wala ta mamati sa iyang tingog ni motuman sa iyang kasugoan nga gimbut-an nga atong pagabuhaton.

¹¹ Karon, Ginoong Diyos sa Israel, nakasala mi nimo. Ikaw nga nagpagawas sa imong katawhan sa Ehipto sa kusganon mong kamot, uban sa mga milagro ug

katingalahan ug dakong gahom; ikaw nga mituyhad sa imong bukton ug naghimog ngalan alang sa kaugalingon sama sa gihuptan mo karon. ¹² Wala miy gitoohang dios ug nanaugdaog mi, Ginoo. Wala namo panumbalinga ang tanang kasugoan. ¹³ Mobyi unta namo ang imong kapungot. Kay dyotay na lang ang imong kanamo sa kanasoran diin imo ming gikatagkatag.

¹⁴ Dungga ang among pag-ampo ug pangamuyo, O Ginoo. Luwasa mi tungod ug alang sa imong dungog. Himoa nga mauyonan mi sa nagbihag namo. ¹⁵ Himoa nga masayod ang tibuk kalibotan nga ikaw ang Ginoo nga among Diyos. Ang Israel ug ang iyang katawhan nagdala sa imong ngalan. ¹⁶ Ginoo, sud-onga gikan sa balaan mong puluy-anan ug palandongang mi. Ipaabot ang imong dalunggan ug paminawa mi. ¹⁷ Ginoo, bukha ang imong mata ug tan-awa: Dili ang patay nga nagbuy-od sa kalibotan sa mga patay ang modayeg sa imong himaya ug katarangan. ¹⁸ Ang ilang espiritu gilangkat sa ilang dughan. Ang nagmasulob-on tungod sa bug-at niyang karga ug ang naglakaw nga nagdungo ug lapoy, ang tawo nga nahubag ang mata sa paghinilak, ug gigutom, silay makahatag nimog himaya ug hustisiya, O Ginoo.

¹⁹ Nagsangpit mi nimo sa pakiluoy, O Ginoo nga among Diyos dili tungod sa pahanungan sa among katigulangan ug kaharian. ²⁰ Gipadala mo kanamo ang imong kapungot ug kasuko sa imong pagpahibalo pinaagi sa imong mga alagad, ang mga propeta, sa pag-ingon: ²¹ "Kini ang giingon sa Ginoo: Yukbo mo ug alagari ang Hari sa Babilonia. Mamuyo mo sa yuta nga gihatag ko sa inyong ginikanan. ²² Apan kon dili mo mamati sa tingog sa Ginoo nga inyong Diyos ug dili moalagad sa Hari sa Babilonia, ²³ taposon ko ang mga awit ninyo sa kasadya ug kalipay sa kalungsoran sa Juda ug Jerusalem, ang awit sa pamanhonon ug pangasaw-onon. Ang tibuk nasod madyerto. Wala nay mopuyo ini. ²⁴ Wala namo dawata ang imong pagdapat sa pag-alagad sa Hari sa Babilonia. Busa, gituman mo ang imong gisulti pinaagi sa imong mga alagad, ang mga propeta: ang mga bukog sa among kaharian ug katigulangan kuhaon sa ilang lubnganan. ²⁵ Nakita ba ninyo? Gipainitan sila sa adlaw ug gipabugnaw sa kagabhion. Namatay sila sa bangis nga pag-antos, sa gutom, sa espada ug sa katalagman. ²⁶ Gipaubos mo ang nasod nga nagdala sa imong ngalan sa kahimtang diin naa ni karon tungod sa kadaotan sa katawhan sa Juda.

²⁷ Hinuon, giayo mi nimog tagad, O Ginoo nga among Diyos, nagmatinabangon ug nagmaaghop ka kaayo alang kanamo, ²⁸ sumala sa imong gisulti kang Moises, imong alagad, sa adlaw nga imo siyang gisugo

pagsulat sa Balaod tinambongan sa kabataan sa Israel nga nag-ingon: ²⁹ Kon dili mo mamati sa akong tingog, kining dako ug бага nga panon sa katawhan mokunhod. Dyotay na lang ang mahibilin sa kanasoran diin ikatagkatag ko sila. ³⁰ Nasayod ko kaayo nga dili sila maminaw nako kay tawo silang tikig ug liog. Apan sa yuta diin sila hinginlan, ang ilang kasingkasing mabalhin. ³¹ Masayod sila nga ako ang Ginoo nga ilang Diyos. ³² Hatagan ko silag kasingkasing ug dalungan nga maayong mamati. Sa ingon ila kong dayegon sa yuta diin sila nagpuyo nga hini-nginlan. Mahinumdom sila sa akong ngalan. ³³ Maghinulsol sila sa katikig sa ilang liog ug kagahig ulo. Biyaan nila ang daotang binuhatan. Kay nahinumdom sila unsay nahitabo sa ilang katigulangan nga nakasala atubangan sa Diyos. ³⁴ Tultolan ko sila sa yuta nga akong gisaad sa ilang katigulangan inubanag panumpa, kang Abraham, Isaac ug Jacob ug panag-iyahon ni nila. Ako silang pasanayon. Dili na mokunhod ang ilang gidaghanon. ³⁵ Maghimo kog kasabotan uban nila nga dili matapos. Maila kong Diyos ug sila maakong katawhan. Dili ko na abugon ang akong katawhang Israel sa yuta nga akong gihatag kanila.

3 ¹ Labing Gamhanang Diyos, Ginoo sa Israel, usa ka kalang nga nahingawa ug usa ka espiritu nga nadismayo nagsangpit nimo. ² Pamatia Ginoo, ug kaluy-i mi kay nakasala mi batok nimo. ³ Kay nagmando ka man hangtod sa hangtod samtang kami mawag-tang sa kahangtoran. ⁴ Ginoo, labing gamhanang Diyos sa Israel, pamatia sab ang mga pag-ampo sa mga patay sa Israel. Kami ang mga anak nga lalaki sa nakasala batok nimo nga wala mamati sa tingog sa ilang Ginoo. Busa, naulaw mi. ⁵ Ayaw nag hinumdomi ang sayop nga binuhatan sa among katigulangan, apan hinumdomi, karong panahona, ang imong gahom ug ang imong ngalan. ⁶ Kay ikaw ang Ginoo nga among Diyos ug mag-dayeg mi nimo, Ginoo. ⁷ Tungod ini imong gibutang sa among kasingkasing ang kahadlob alang nimo aron mosangpit mi sa imong ngalan. Dayegon ka namo sa among pagkabinihag. Gihaw-as na namo sa among kasingkasing ang tanang sayop sa among katigulangan nga nakasala batok nimo. ⁸ Ania mi karon sa dapit diin kami gihinginlan, diin imo ming gikatagkatag aron insultohon, tunglo-

hon ug sawayon tungod sa sayop nga binuhatan sa among katigulangan. Mibulag sila sa Ginoo nga among Diyos.

Kinsay nakakaplag sa kaalam?

• ⁹ Pamati, Israel, sa mga sugo sa kinabuhi. Paminaw, aron makakat-on kag kaalam.

¹⁰ Ngano, Israel! Nganong naa ka sa yuta sa mga kaaway? Nganong natigulang ka sa langyawng nasod, gitakdan sa pagkapa-gano,

¹¹ giihap uban sa naadto sa gahong?

¹² Imong gisalikway ang tinubdan sa kaalam.

¹³ Kon naglakaw ka pa sa dalan sa Diyos, kalinaw ang imong puluy-anan hangtod sa hangtod.

¹⁴ Pakisayri hain ang kusog ug panabot; sa samang higayon, hain ang gitas-on sa mga adlaw ug kinabuhi, ang kahayag sa mata ug ang Kalinaw.

¹⁵ Kinsay makakita sa balay sa kaalam? Kinsay makasulod sa iyang tipiganan? ¹⁶ Hain na man ang mga pangulo sa kanasoran, ang nagmando sa ihalas nga mga mananap sa kalibotan;

¹⁷ ang nakigdula sa mga langgam sa kapunawpunawan;

ang nagtumpi ug mga plata ug bulawan nga gisaligan sa tawo ug wala gyod kapoya pagpangolekta?

¹⁸ Nabalaka lang sila sa pagtumpitumpi sa ilang kwarta. Ang ilang negosyo dili masukod.

¹⁹ Apan nangahanaw sila. Nangamatay. Hinunoo, may mipuli nila.

²⁰ Anaa na sa kalibotan ang bag-ong tubo ug nagpahimulos sila sa kahayag. Apan wala sila masayod sa pamaagi sa kahibalo. Wala sila makakita sa iyang mga tunob ni makahinagbo niya.

²¹ Ang anak nilang lalaki nga nagsunod nila wala mobiya sa ilang dalan.

²² Walay usa sa Canaan nga nakadungog sa kaalam. Walay nakakita niya sa Teman.

²³ Ang mga anak nga lalaki ni Agar nga nangita sa kahibalo sa kalibotan, ang magpapatigayon sa Madian ug Teman, ang tig-saysay ug mga sugilanon ug ang mga pilosopo, wala sila makahibalo sa dalan sa kaalam. Wala nila makaplagi ang iyang pamaagi.

• **3.9** Kining balak dinasig sa Job, ulohan 28. Gipunting ni sa tagsulat sa mga magtotoo nga nadala ug nalukmay sa kultura ug kauswagang materyal sa mga pagano, uban kang kinsa sila nagpuyo. Iya silang gipahinumdoman nga ang unsay nga kaalam sa tawo wala sa mga kahibalong tekniko, ni sa arte sa pangwarta o sa lunlun tawhanong paghunahuna. Ang kaalam naa sa kahibalo unsa ang laraw sa Diyos sa iyang

pagmugna sa kalibotan. Unsay gipangayo sa Diyos sa tawo.

Alang sa mga Judio nga magtotoo, ang matuod nga kaalam makita sa mga pulong sa Diyos, sa ilang "Balaod". Alang sa Kristyanos ang kaalam nga nagdumala sa uniberso walay lain kon dili si Jesu Cristo, ang Pulong nga nahimong tawo.

²⁴ O Israel, pagkadako sa balay sa Diyos! Pagkalapad sa iyang kamandoan!

²⁵ Dako ni ug walay utlanan; habog, halapad ug dili masukod.

²⁶ Dunay nangatawo sa karaang panahon nga mga inilang higanti, mga tag-as sila nga gibantog sa kahanas sa pakiggubat.

²⁷ Wala mopili nila ang Diyos. Wala niya sila tudloi sa agianan sa kaalam.

²⁸ Nangalaglag sila tungod sa ilang kabuang. Nakulangan sa kahibalo.

²⁹ Kinsay nakasaka sa langit aron makakupot ug makadala niya ubos sa kapanganoran?

³⁰ Kinsay nakalatas sa kadagatan ug nakakaplag niya? Unya, nakapalit niya sa kinalunsayan nga bulawan?

³¹ Walay nahibalo sa iyang dalan. Walay naghunahuna mahitungod sa iyang pamaagi.

³² Apan ang nahibalo sa tanan makaila niya. Iya siyang nakaplagan sa kaugalingong salabotan, ang nagbuhat sa kalibotan alang sa tanang panahon ug mipuno ini sa mga linalang nga may upat ka tiil.

³³ Ang nagpadala sa kahayag, ug molakaw ni. Ang mipabalik ini ug nagpangurog ning mituman.

³⁴ Ang mga bitoon misiga puno sa kalipay, nagbantay sa kagabhion. Iya silang tawgon ug motubag sila: "Ania ra mi." Mosidlak sila uban ang kalipay alang sa ilang Magbubuhat.

³⁵ Siya ang atong Ginoo. Walay lain nga ikatandi kaniya.

³⁶ Nakakaplag siya sa agianan sa salabotan ug naghatag ini kang Jacob, iyang alagad, ug kang Israel, ang iyang pinalangga.

³⁷ Unya, ang kaalam nakit-an sa kalibotan ug nagpuyo taliwala sa katawhan.

4 ¹ Siya mismo ang libro sa mga sugo sa Diyos. Ang Balaod nga molungtad hangtod sa hangtod. Ang tanan nga nagpabilin niya dunay kinabuhi, apan ang nagsalikway niya mamatay.

² Balik, Jacob, gaksa siya. Lakaw padulong sa kasanag ubos sa iyang kahayag.

³ Ayawg ihatag ang imong himaya o ibaligya ang imong katungod sa bisag unsang nasod nga langyaw.

⁴ Bulahan ta, O Israel, kay nasayod tag unsay makapahimuot sa Ginoo!

Ang kahupayan alang sa Jerusalem

⁵ Pagmadasigon, akong katawhan, kamo nga mipabarog sa handomanan sa Israel.

⁶ Nabaligya mo sa kanasoran, apan dili alang sa inyong kadaotan. Kay inyo mang gipukaw ang kasuko sa Ginoo, gipadala mo sa inyong kaaway. ⁷ Wala mo makapahimuot sa inyong Magbubuhat sa pagsakripisyo ninyo

sa mga panulay ug dili sa Ginoo. ⁸ Nalimot mo sa walay kinutobang Diyos, ang nagbusog ninyo. Gipuno ninyo ang Jerusalem sa kaguol, nga nagmatuto ninyo. ⁹ Nakita niya ang kapungot sa Diyos nga mihampak ninyo ug miingon: "Pamati, kamong mga sililangang syudad sa Sion, ang Diyos nagpadala kanakog dakong kasub-anan. ¹⁰ Nakasaksi ko sa pagkabihag sa akong mga anak nga lalaki ug babaye nga gipadala kanila sa Walay Kinutobang Diyos. ¹¹ Gialimahan ko sila sa kamaya. Gitan-aw ko silang mibiya nga naghilak ug naguol. ¹² Ayaw tugti nga may maghudyaka sa pagsud-ong nako nga byuda ug biniyaan sa tanan. Tungod sa mga sala sa akong mga anak nag-inusara lang ko karon. Mitalikod man sila sa Balaod sa Diyos.

¹³ Wala sila mahinumdom sa iyang gisugo, ni maglakaw sa agianan sa iyang mga balaod. Wala nila sunda ang disiplina nga maggiya nila sa katarong.

¹⁴ Paanhia sila, ang mga silingan sa Sion. Ug hinumdomi ang pagkabinihag nga gipahamtang sa Walay Kinutobang Diyos sa akong mga anak nga lalaki ug babaye.

¹⁵ Kay iyang gipabatok nila ang layong nasod, walay puangod nga nasod nga dili masabtan ang sinultihan.

Wala silay pagtahod sa mga tigulang ug walay kaluoy sa kabataan. ¹⁶ Gisakmit nila ang bugtong anak nga lalaki sa byuda ingon man ang iyang anak nga babaye ug gibiyaaan nga nag-inusara.

¹⁷ Apan, sa akong kaugalingon, unsaon man nako pagtabang ninyo? ¹⁸ Ang nagpadala niyo ining panulaya mopahilayo ninyo sa kamot sa mga kaaway.

¹⁹ Nan, mga anak, padayon sa inyong paingnan. Bahin nako, magpabilin kong mag-inusara.

²⁰ Gihukas ko ang bisti sa kalinaw ug gisul-ob pagbalik ang sakong sinina sa pagbasol ug panalangin. Mosinggit ko sa Walay Kinutobang Diyos sa nahibilin kong mga adlaw.

²¹ Dali, pagmaisogon mo, mga anak ko. Singgit mo sa Ginoo. Iya mong ipahilayo sa kapintas sa mga kaaway.

²² Kay naglaom ko sa kaluwasan nga ihatag kaninyo sa Walay Kinutobang Diyos. Ang kalipay miabot nako gikan sa Balaan, tungod sa kaluoy nga modangat ninyo sa dili madugay gikan sa Walay Kinutobang Diyos nga atong manluluwas.

²³ Gitan-aw tamo nga mibiya. Naghilak ko ug nasubo. Apan sa kalipay ug kamaya ang Diyos magdala ninyo balik nako hangtod sa hangtod.

²⁴ Sama nga ang kasilinganan sa Sion nakakita sa inyong pagkabihag, makakita sab sila sa dili madugay sa inyong kaluwasan gikan sa Diyos kon iyang ipakita ninyo ang dakong himaya ug ang kahalangdon sa Walay Kinutobang Diyos.

²⁵ Mga anak, agwantahang mapailobon ang silot nga midangtan ninyo gikan sa Ginoo. Gigukod mo sa kaaway, apan sa dili madugay makit-an ninyo ang iyang pagkapatrot. Imo unya siyang yatakyatakan.

²⁶ Ang pinangga kong mga anak naglakaw sa lisod nga agianan. Gisakwat sila ingon sa mga hayop nga gikawat sa mga kaaway. ²⁷ Pagmadasigon mo, mga anak, singgit sa Diyos, siya nga nagpadala ninyo pagkabinihag mahinumdom ninyo.

²⁸ Busa, sama nga nagpalayo mo sa Diyos, balik niya ug pangitaa siyang mabinantayon sa 10 ka pilo. ²⁹ Kay siya nga nakaingon ining kadaotan nga mitakboy ninyo moluwas sab ninyo ug molipay sa walay kataposan.

³⁰ Pagmadasigon, Jerusalem. Siya nga mihingilin ninyo, mohupay sab ninyo.

³¹ Tunglohon unta ang nagbuhat ninyog daotan ug nagsadya sa inyong kaparotan.

³² Tunglohon unta ang mga syudad diin ang inyong mga anak giulipon. Tinunglo ang nasod diin sila nagpuyo.

³³ Ingon nga kining nasora nagmaya sa inyong kapildihan ug nahimuot sa inyong pagkadaot, siya sab daotan ug sakiton.

³⁴ Kuhaon ko kaniya ang kalipay sa pagkadaghag tawo. Ang iyang garbo mahimong pagbangotan.

• ³⁵ Ang kalayo mokunsad niya gikan sa Walay Kinutobang Diyos ug mosunog sulod sa daghang mga adlaw. Puy-an siya sa daghang panulay sulod sa dugayng panahon.

³⁶ Ang Jerusalem motan-aw sa silangan ug makakita sa kalipay nga nagpadulong ninyo gikan sa Diyos.

³⁷ Tan-awa ang imong mga anak nga lalaki nga gikatagkatag, namalik sila. Nagtigom sila, nagtagbo, gikan sa silangan ug sa kasadpan, sa tingog sa Balaan. Naghudyaka sila sa himaya sa Diyos.

5 ¹ Jerusalem, hukasa ang imong bisti sa pagbangotan ug kasubo. Isul-ob ang kahalangdon ug himaya sa Diyos hangtod sa hangtod.

² Limisi ang kaugalingon sa kapa sa kabalaan nga naggikan sa Diyos. Ibutang sa imong ulo ang korona sa himaya sa Walay Kinutobang Diyos.

³ Kay ang Diyos mopakita sa imong kandan-ag sa tanang linalang ubos sa kalangitan.

• **4.35** Human sa pagbangotan nga mabasa sa tudling 5 ngadto sa 35, gisundan kini sa pagtapos nga puno sa paglaom ug kalipay (4:36-5:9) susama sa mga ulohan 60 ngadto sa 62, sa Isaias.

• **6.1** Kining pamahayag silbing pahimangnon batok sa sobrang debosyon sa mga santos, ug

⁴ Tawgon niya ang imong ngalan hangtod sa hangtod: “Kalinaw diha sa Hustisya ug Himaya diha sa kahadlok sa Diyos.”

⁵ Tindog, Jerusalem. Barog sa kinatasan. Tan-aw paingon sa Silangan, sud-ogang ang imong mga anak nga nagkahiusa. Gikan sa pagsalop sa adlaw ngadto sa pagsubang, sa tingog sa Balaan, nagmaya sila kay ang Diyos nahinumdom nila.

⁶ Gibiyaan ka nilang nagtiniil, gitaral sa mga kaaway. Ang Diyos magdala nila pag-balik. Sapwangan sila nga mahimayaon ingog prinsisa nga halangdon.

⁷ Kay ang Diyos nakahukom pagpaubos sa matag habog nga bukid ug sa tunhay nga kabungtoran aron mapuno ang mga walog ug matupong ang kapatagan sa ingon, ang Israel maglakaw layo sa sakuyaw ubos sa Himaya sa Diyos.

⁸ Bisan ang kalasangan ug ang humot nga mga kahoy mohatag og landong sa Israel sa mando sa Diyos. ⁹ Kay ang Diyos magdala sa Israel nga malipayon sa kahayag sa iyang Himaya. Mag-abay siya nila sa iyang kaluoy ug hustisya.

Ang sulat ni Jeremias

6 • *Kopya ang mosunod sa sulat nga gipadala ni Jeremias sa mga bihagong non sa Babilonia sa ilang hari. Kini nagpahibalo nila sa gisugo kaniya sa Diyos.*

¹ “Tungod sa kasal-anan nga inyong nahimo batok sa Diyos, bihagong mo sa Babilonia ni Nabucodonosor, ang hari sa Babilonia. ² Pag-abot ninyo sa Babilonia, magpabilin mo didto sulod sa daghang katuigan, dugayng panahon, hangtod sa pito ka kaliwatan. Apan inigkahuman ana, dad-on tamog balik nga malinawon.

³ Sa Babilonia, makakita mog mga diosdios nga plata, bulawan ug kahoy. Gipas-an ni sa kalalakin-an ug nagpunog kahadlok sa mga tawo. ⁴ Pag-amping nga dili mo makasuon sa gibuhay sa mga langyaw. Ayaw silag kahadloki. ⁵ Kon inyong makit-an ang daghang katawhan sa atubangan ug sa likod nga mosimba nila, ingna ang inyong kaugalingon: ⁶ ‘Magtutudlo, ikaw ang among simbahan.’ Ang akong anghel nag-uban ninyo sa pag-atiman sa inyong kinabuhi.

⁷ Ang ilang mga dila gipasinaw sa usa ka batid nga artesano. Bisag bulawan ni ug plata, dili ni tinuod ug dili makasulti. ⁸ Sama sa dalaga nga kanunayng naghunahuna sa iyang hitsura, kining mga tawhana naghimog

sa nanghinobrang interes sa mga relihiyosong imahen.

Taliwala sa daghan dinhing gipang-apil nga morag taas ra kaayo para nato, tan-awa ang mga pahamtang nga gipadayag sa mga tudling 27 ug 37: ang relihiyon nga dili magpakabana sa mga kabos ug hinikawan mini.

mga bulawang korona alang sa maong mga diosdios. ⁹ Ugaling lang kay sa makadaghan gikawat sa mga pari alang sa kaugalingon ang bulawan ug plata sa ilang dios. Ila sab kining gitugyan alang sa mga puta sa ilang mga templo.

¹⁰ Mihatag silag bistì ining mga diosdios nga morag mga lalaki, apan butang lang nga bulawan, plata ug kahoy. Dili gani makapanalipod sa kaugalingon batok sa taya ug tamilok. ¹¹ Busa, human sila sul-obi ug dagtom-pula, trapohan nila ang mga nawong sa bagang abog sa templo nga mitabon nila.

¹² Ang diosdios dunay setro sama sa usa ka gobernador sa probinsya, apan dili gani makalaglag sa nakasala batok niya. ¹³ Nagdala siyag espada ug atsa sa tuong kamot, apan walay dag-anan sa gubat o batok sa mga kawatan. ¹⁴ Nagmatuod gyod ni nga dili sila mga dios. Ayaw silag kahadloki.

¹⁵ Ang buak nga kolon walay pulos alang ni bisag kinsa. Mao sab ang mga diosdios nga gipahiluna sa ilang alampoonan. ¹⁶ Ang mata napuno sa abog nga moulo kon dunay manulod. ¹⁷ Ang mga pultaban sa palasyo ampangon gyod pagsira alang sa tawong nakasala batok sa hari o sa gihukman na sa kamatayan. Mao pod ni ang templo tungod sa kahadlok sa mga kawatan. ¹⁸ Magdungka silag mga suga nga mas daghan pa kay sa ilang gikinahanglan. Apan ang ilang dios walay makit-an bisag-usa. ¹⁹ Wala ni kalinan sa usa sa mga sablayan sa templo. Ang uban mihunghong nga ang ilalom ini gikutkot na sa agay-ay. Ang mga ulod sa yuta mihurot sa mga diosdios ingon man sa bistì. Apan wala ni mamatngoni bisag gamay. ²⁰ Ang ilang nawong nangitong tungod sa aso sa templo. ²¹ Ang ngiwngiw motugpa sa ilang ulo ug abaga. Ang gitgit ug ubang langgam mobatog nila. Ang mga iring magukoy-ukoy nila. ²² Kini ang magpakita ninyo nga dili sila Diyos. Busa, ayawg kahadlok nila.

²³ Kon ang taya sa bulawan nga giadorno nila dili makuha, dili sila mosidlak. Busa, unsay pulos ini? Bisag ibalibag, dili sila mobatig sakit. ²⁴ Tingali hinuog mapalit nig mahal, apan walay ginhawa sa kinabuhi diha nila. ²⁵ Kay wala may tiil, pas-anon ni sa mga tawan; makita sa tanan ang ilang kaulawan. Pagkadakong kalibog sa nagsimba nila kon ang diosdios mahulog! Kinahanglan gyod nga patindogon ni. ²⁶ Mapatindog na gani, dili na makalihok. Kon nagharag, dili makahimo pagbarog. Busa, ang paghalad ninyo alang sa mga diosdios sama ra sa paghalad sa patay.

²⁷ Hiposon sa mga pari ang mga gihalad nga sakripisyo. Ibaligya ni, samtang ang ilang mga asawa mogamos sa uban. Dili sila manghatag bisag usa sa mga pobre ug sa mga walay mahimo. Nagtoo ba mo nga

tinuod ning mga halara? Bisan ang mga babayeng nanganak o ang hugaw sumala sa ritwal makahikap ini. ²⁸ Tan-awa, dili sila mga dios. Busa, ayaw silag kahadloki.

²⁹ Unsaon pagtawag nilag mga dios? Ang mga babaye nagdalag mga halad alang sa mga butang nga hinimo sa plata, kahoy ug bulawan. ³⁰ Ang mga pari magpabiling maglingkod sa templo, kina ang ilang bistì; ang ulo ug bungot gibarbasan ug wala silay pandong. ³¹ Nagbakho sila ug naghilak atubangan sa ilang diosdios sama sa gibuhat sa pipila ka tawo sa pagpangaon panahon sa lubong. ³² Gibistihan sa mga pari ang ilang asawa ug mga anak, sa sininang kinuha sa diosdios. ³³ Maayo man ang pagtagad o gipanamas-tamasan ba hinuon, ang ilang dios dili makabalos. Dili sila makahimo sa hari nga hari o makapukan ba hinuon niya. ³⁴ Dili sila makahatag og katigayonan o kwarta. Kon ang usa ka tawo dili makahimo sa gipanumpa, walay motarong niya pagpanubag. ³⁵ Dili sila makaluwas sa tawo sa kamatayan ni makatabang sa walay mahimo tungod sa pagluggit niya sa mga gamhanan. ³⁶ Dili sila makapabalik sa panan-aw sa buta o makaluwas sa usa ka tawo sa kaguol. ³⁷ Dili sila makapakitag pagbati sa byuda ni makahimog kaayohan sa mga ilong tuwapos.

³⁸ Kining mga piraso sa kahoy nga giputos og bulawan ug plata dili mas bililhon kay sa bato nga gisapsap sa kabukiran. Ang mag-simba nila patyon. ³⁹ Unsaon man pagtoo ni bisag kinsa nga kini sila mga dios? Unsaon pagtawag nila nga mga dios?

⁴⁰ Ang mga Kaldeo mismo mipakaulaw nila. Kon makakita silag bungol o amang, dad-on siya sa atubangan ni Bel nga ilang hangyoon paghimo nga ang tawo makasulti ug makadungog. Abi nilag makadungog ang dios. ⁴¹ Apan, kining mga tawhana nga may kabuot dili makasalikway sa mga diosdios nga hingpit gyod nga walay buot. ⁴² Ang mga babayeng nagbakos sa pisi sa kaputli sa ilang hawak nagyaka sa karsada ug nagsunog og tahop. ⁴³ Kon ang usa nila dad-on sa usa sa milabay ug makighilawas niya, manaway siya sa iyang kauban nga wala tan-awa ug bilha sama niya sa iyang pagbalik. Busa, wala maputol ang iyang pisi sa kaputli. ⁴⁴ Ang tanang kalihokan sa palibot sa maong mga diosdios pulos bakak. Unsaon man paghunahuna ug pagpadayag nga sila mga dios?

⁴⁵ Gipamuo sila sa mga hanas nga artesano ug alahero. Wala silay kalainan sa gihukman sa mga artesano nga ilang himoon. ⁴⁶ Ang nagbuhat nila dili mabuhig dugay. Busa, unsaon man pagkadiyos sa hinimo sa ilang kamot? ⁴⁷ Ang gibilin nila sa ilang kaliwatan dili lain kondili bakak ug kaulaw.

⁴⁸ Kon maabot na ang gubat ug ang uban pang katalagman, ila dayong sabutsabotan asa sila ug ang ilang diosdios manago.

⁴⁹ Nganong dili man motoo ang tawo nga dili makaluwas sa gubat ug sa kadaot ang dili dios? ⁵⁰ Sa dili madugay kining mga piraso nga kahoy nga giputos og plata ug bulawan mahibaw-an nga dili tinuod nga dios. Maklaro ni sa kaharian ug kanasoran nga dili sila mga dios kondili, hinimo lang sa mga hanas nga artesano. Dili mobuhat ang Diyos bisag unsa pinaagi nila. ⁵¹ May usa ba nga dili motoo nga kini sila dili dios?

⁵² Dili sila makapabarog og mga hari sa kanasoran o makapaulan sa katawhan.

⁵³ Dili sila makatan-aw unsay makataronganon o makatabang sa nasad-an. Wala silay mahimo sama sa uwak nga naa sa tunga-tunga sa yuta ug sa kapunawpunawan.

⁵⁴ Kon masunog ang templo sa mga kahoyng diosdios nga giputos og plata ug bulawan, ang mga pari mangikyas. Apan masunog ang mga diosdios sa mga sablayan taliwala sa nagdilaab nga kalayo. ⁵⁵ Dili sila maka-supak sa hari o sa masupilon nga sundalo. ⁵⁶ Unsaon man pag-angkon o pagpatoo nga kini sila mga dios?

⁵⁷ Ang maong mga diosdios dili maka-iskapo sa mga kawatan o sa mga tulisan nga mas gamhanan kay kanila. Ilogon nila ang bulawan, plata ug sinina sa mga diosdios. Dili ni makapanalipod sa kaugalingon.

⁵⁸ Mas maayo pa nga mahari nga makapakitag gahom o kolon nga magpulos sa tagiya kay sa mini nga dios. Mas labi pang maayo nga mapultahan sa balay nga magbantay sa naa sa sulod, o haliging kahoy sa halangdong palasyo kay sa mini nga dios. ⁵⁹ Ang adlaw, bulan ug mga bitoon nga nag-siga ug nag-alagad nato nagtahod sa Diyos.

⁶⁰ Ingon man ang kilat nga nindot tan-awon; ang hangin nga mohuros sa kapupud-an; ⁶¹ ang panganod nga sa sugo sa Diyos naglabaylabay ibabaw sa kalibotan; ang kalayo gikan sa kahitas-an nga mougdaw sa kabukiran ug kalasangan, ang tanan nagtuman sa sugo. ⁶² Apan ang mga butang nga hinimo sa kahoy dili ikatandi nila sa bisag unsang paagi. ⁶³ Busa, dili gyod katoohan ni maingon nga kini sila dios. Wala niy gahom pagpahamtang og hustisya o paghatag og kaayohan sa mga tawo sa bisag unsang paagi. ⁶⁴ Kay nasayod man mo nga dili ni dios, ayaw kahadlok ini.

⁶⁵ Dili ni makatunglo ⁶⁶ ni makapanalangin og mga hari ni makahatag og mga timailhan sa kalangitan nga makita sa kanasoran. Dili sila makasiga sama sa adlaw ni makadan-ag sama sa bulan. ⁶⁷ Ang mga hayop nga makasalipod ug makaamping sa kaugalingon mas bililhon pa kay kanila. ⁶⁸ Busa, dili klaro alang nato nga kini sila mga diosdios. Tungod ana, ayawg kahadlok nila.

⁶⁹ Kay sama sa tawotawo sa uma sa mga melon, kining mga diosdios nga sinalsal sa plata ug bulawan walay kapanalipdan. ⁷⁰ Kining mga diosdios nimo sa kahoy ikatandi sa sampinit sa tanaman diin makabatog ang tanang langgam, o sa lawas ba hinuon nga patay nga gihulog sa ngitngit nga dapit. ⁷¹ Mailhan ninyo pinaagi sa mga sininang dagtom ug lutong pula nga nangalata diha nila nga dili sila mga dios. Maut-ot lang hinuon sila ug mahimong disgrasya sa nasod. ⁷² Busa, maayo kaayo ang tawong tarong nga walay diosdios kay dili siya paka-ulawan.